

A. BESCHERMING VAN BOMEN EN GROEN

Arnhem is een groene stad. Een deel van ons fraaie groen is sinds jaar en dag via een bestemmingsplan beschermd. Bestaand groen heeft in een bestemmingsplan dan een passende 'groen bestemming'. Dit zijn landschappelijke gebieden (klein en groot) veelal met natuurwaarden. Maar het kan ook gaan om bomen en bepaalde structuren met cultuurhistorische waarden. Al dit 'groen' kan zowel gemeentelijk als particulier eigendom zijn.

In het bestemmingsplan zijn naast de bestemming 'groen' ook regels opgenomen met bepalingen voor de bescherming van landschap, natuur of beschermde stadsgezichten (een aanlegvergunningstelsel). De gebieden die via deze regels beschermd zijn, staan op bijgaande overzichtskaart "Vergunningplicht voor kappen van bomen en houtige gewassen" aangegeven. Dit zijn o.a. de parken en de bossen in Arnhem maar ook bos en landschapsstructuren in enkele woonwijken, zoals Het Hazegrietje, Alteveer/ Cranevelt en De Maten. In deze gebieden zijn niet alleen alle bomen, maar ook alle struiken en hagen beschermd.

Bestemmingsplannen worden periodiek geactualiseerd en op die momenten worden bestaande en nieuwe groenwaarden opnieuw beoordeeld.

De gemeente heeft daarnaast een waardevolle bomenlijst, die medio 2013 zal worden vastgesteld. Hierop zijn bijzondere, vrijstaande bomen opgenomen, die zowel in particuliere tuinen kunnen staan als in gemeentelijke plantsoenen of parken. Voor deze bomen zal de gemeentelijke kapvergunning van kracht blijven. Na vaststelling van de waardevolle bomenlijst is voor een groot aantal bomen dus geen kapvergunning meer nodig.

Hieronder staat het schema met de spelregels voor gemeentelijk en privaat eigendom die vanaf medio 2013 van toepassing zijn.

Vergunningplicht houtige beplanting met ingang van medio 2013			
Situatie na vaststelling waardevolle bomenlijst			
Type beplanting	Individuele bomen		Beplanting in de groene hoofdstructuur Zie indicatieve kaart no. xxxx of www.arnhem.nl bij bestemmingsplannen
	Geen bijzondere boom	Waardevolle bomen, opgenomen op de waardevolle bomenlijst	Alle bomen en struiken
Omgevingsvergun.	Geen	Kap volgens APV	Aanleg volgens Bestemmingsplan
Publicatie	n.v.t.	Vergunningaanvraag en verlening in Arnhemse Koerier	
Aandachtspunten		Jaarlijkse actualisering van waardevolle bomenlijst	Bestemmingsplannen worden periodiek geactualiseerd, veranderingen kunnen optreden.

Hoe gaat de gemeente om met niet waardevolle of beschermde bomen?

Verschillende werkzaamheden van de gemeente kunnen leiden tot het kappen van gemeentelijke bomen. Bomen kunnen ziek zijn en bomen moeten soms ruimte krijgen voor uitgroei, het zogenoemde dunnen. Ook kunnen bomen plaats moeten maken voor een andere functie of kappen kan noodzakelijk zijn vanwege herinrichting van een straat.

Communicatie gemeentelijke bomen niet waardevol of beschermd via bestemmingsplan				
Vragen/publicatie	Wanneer communicatie	Beoordeling situatie bomen	Communicatie	
Behandeling vragen via Klanten Contact Centrum Tel.nr. 0900-1809 of gemeente@arnhem.nl	Publicatie in de Arnhemse Koerier	Bij (her) inrichting: (BGB)projecten en (her)ontwikkelingsopgave	• Zorgvuldig omgaan met bestaande groene waarden • Kritisch ontwerpen zodat bomen niet onnodig verdwijnen • Indien groen of bomen verdwijnen, de compensatie aangeven	Communicatie met de burger is onderdeel planvormingsproces.
		Bij beheer en onderhoud van één of enkele bomen	• Jaarlijkse beoordeling van bomen die dood of ziek zijn, een veiligheidsrisico vormen of er sprake is van functionele verandering. • De bomen worden gemarkeerd. • Resultaat beheerlijst bomen, met kap en herplant van bomen.	• Als bewoners betrokkenheid verwacht wordt, wordt het voornemen weghalen van een boom kenbaar gemaakt via een bewonersbrief met argumenten of is er een uitnodiging om met elkaar situatie ter plekke te bekijken, zoals de uitleg over dunning etc. • Bewoners reageren op gemarkeerde bomen en nemen contact op. • Bewoners reageren op info paneel in het bos/beplanting.
	Geen publicatie	Bij beheer en onderhoud dunnen in bossages	• Periodiek werkzaamheden om de beplanting, bomen en struiken te laten uitgroeien. • Beplanting wordt geblest.	

B. CRITERIA VOOR REGISTRATIE VAN WAARDEVOLLE BOMEN

De Arnhemse waardevolle bomen zijn bijzondere, vrijstaande bomen.

De bomen mogen niet in een onherstelbare slechte conditie verkeren, d.w.z. de bomen moeten in beginsel weer in een redelijke conditie zijn te brengen. Volledig verval van de boom mag niet binnen tien jaar te verwachten zijn.

De gemeente beoordeelt de aangemelde waardevolle bomen voordat deze voorgedragen worden voor de waardevolle bomenlijst. Qua leeftijd en kenmerken voldoen ze aan de volgende criteria.

Waardevolle bomen in Arnhem	
Ouderdom van de boom	Specifieke kenmerken van de boom
Waardevolle bomen in Arnhem Bomen ouder dan 30 jaar	Beeldbepalend • De boom is door zijn leeftijd en verschijning onvervangbaar voor het karakter van de omgeving en van landelijk belang <i>of</i> Cultuurhistorische waarde <i>Herdenkingsboom</i>: geplant ter gelegenheid van een belangrijke gebeurtenis (bijvoorbeeld geboorte, huwelijk van een prins of prinses) <i>Markeringsboom</i>: geplant ter markering, zoals grensbomen in het agrarisch gebied, of bakenbomen langs de rivieren <i>Kruis / kapelboom</i>: geplant naast een kapel of kruisbeeld om de locatie te benadrukken <i>Bijzondere snoeivorm</i> bijvoorbeeld kunstige snoeivorm, tweestammig <i>of</i> Dendrologische waarde • De boom is van een zeldzame soort of variëteit. Of heeft een bijzondere groeivorm als gevolg van natuurlijke oorzaken bijvoorbeeld twee-stammig, meerstammig <i>of</i> Natuurwaarde • De boom heeft betekenis doordat er zeldzame planten of dieren in leven <i>of</i> Zeldzaamheid • De boom is de dikste, oudste of hoogste in de gemeente, regio of provincie

C. GOED ZORGEN VOOR WAARDEVOLLE BOMEN

Om de waardevolle bomen van de gemeente of particulieren te behouden, is goede zorg nodig. Dit kan door de controle van de vitaliteit en zorgvuldige uitvoering van werkzaamheden aan de boom door de eigenaar.

Controle door gemeente

De gemeente controleert een keer in de drie jaar, volgens een vast protocol, de optische veiligheid van haar bomen. Dit heet Visual Tree Assessment (VTA) controle.

De eigenaar van een particuliere waardevolle boom krijgt één keer per drie jaar een VTA-controle aangeboden namens de gemeente. De controle geeft aan of de boom optisch wel of niet gezond is en wat de boom eventueel mankeert. De eigenaar van de waardevolle boom is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de acties die uit deze VTA-controle voortvloeien en blijft aansprakelijk voor de boom.

Bomenposter Arnhem

Als er in de buurt van een boom werkzaamheden gepland zijn, willen we beschadiging of schade natuurlijk voorkomen. Hiervoor zijn landelijke richtlijnen opgesteld. Deze staan op de Bomenposter Arnhem (zie bijlage).

D. BOMENSCHOUW

De komende jaren volgt de gemeente de ontwikkeling van het bomenbestand door een zgn. bomenschouw. Om het effect van het nieuwe beleid (alleen kapvergunning nodig voor waardevolle bomen of een vergunning voor de kap in de groen hoofdstructuur) te kunnen beoordelen is najaar 2012 een 0-meting uitgevoerd waarbij in vijf buurten het huidige boombestand in beeld is gebracht.

De schouw is uitgevoerd door de gemeente in samenwerking met het Groenforum Arnhem. In vijf buurten is in kaart gebracht hoeveel bomen onder het oude beleid een kapvergunning nodig hebben. Het criterium daarvoor is dat bomen een minimale omvang hebben van 78,5cm op 130cm vanaf de grond. De vijf buurten zijn: Gulden Bodem, St. Marten, Holthuizen, Overmaat en een deel van Elderveld. De keuze voor een bomenschouw in juist deze buurten is ingegeven vanwege:

- Representatieve plekken voor de stad
- Verdeling over Arnhem noord en Arnhem zuid
- Verdeling over woon en werkgebied
- Verdeling openbaar en particulier terrein (wijken met weinig openbaar groen/groene wijken)
- Kwetsbare gebieden: overgang stad – park/ natuurgebied en stenige buurten
- Gebieden waar géén vergunningplicht geldt inzake het bestemmingsplan/de Boswet
- Behapbare eenheden: maximaal een dagdeel per buurt.

De schouw zal twee en vijf jaar (in 2015 en 2018) na invoering van het nieuwe beleid worden herhaald. Zo kunnen we de effecten van de nieuwe regels volgen en de gemeenteraad daarover informeren.

